

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה**

התוכנית הבין-אוניברסיטאית ללימודי אפריקה - תשע"ו 2016

שם הקורס: בריאות, חולי ותרבות בהקשר האפריקאי

מס' קורס: 192.1.0060

שם המרצה: פרופסור צבי בנטואיץ' וד"ר אניטה נודלמן

שעות קבלה: בתיאום מראש

יעדי ההוראה:

1. להקנות ידע והבנה על יחסי הגומלין בין הגורמים הרבים המשפיעים על הרפואה ועל הבריאות בהקשרים שונים באפריקה
2. להבין טוב יותר את התפיסות, האמונות וההתנהגויות הבריאותיות ביבשת
3. לעורר דיון על המחלות הקשות (איידס, שחפת, מלריה, מחלות מוזנחות) ועל דרכי טיפולן, בהתחשב בתפיסות תרבותיות ומגדריות בקרב קבוצות שונות
4. לעודד את משתתפי בקורס לפתח רעיונות יצירתיים בתחום הרפואה ובקיודם הבריאות באפריקה

פרשיות לימודים:

1. "למה אפריקה נתפשת כיבשת חולה?"
2. בריאות, מחלה וחולי בהקשר תרבותי
3. טיפול רפואי באפריקה: רפואה מודרנית ורפואה מסורתית
4. הגישה הסוציו-אקולוגית: השפעת גורמים חברתיים וסביבתיים על מחלה וחולי באפריקה
5. מחלת האיידס – המחלה המאיימת. מדוע אפריקה?
6. מחלת האיידס – תפיסות תרבותיות ומגדריות, והשפעתן על מניעה וטיפול
7. האבולה – מגפה חדשה: סטיגמה כמחסום לטיפול
8. הקדחת (מלריה) והשחפת - הממיתים הגדולים
9. הקדחת: תפיסות תרבותיות והשפעתם על מניעה וטיפול במבוגרים ובילדים
10. "המחלות המוזנחות" ופרויקט ההתערבות של אוניברסיטת בן גוריון
11. עבודה קבוצתית על פרויקטים בנוגע למחלות נוספות בהקשר האפריקאי והצגתם

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי **	
10 %	נכחות (חובה)
30 %	הצגת מאמר בכיתה
60 %	עבודה מסכמת
100 %	סה"כ

רשימה ביבליוגרפית:

שורצמן אורי (2007). רופא לבן אלים שחורים. תל אביב: אריה ניר הוצאה לאור (פרקים נבחרים)

Alane Abramowitz, S., McLean, K.E., Lindley McKune, S. et al. (2015). Community-Centered Responses to Ebola in Urban Liberia: The View from Below. PLOS Neglected Tropical Diseases
DOI:10.1371/journal.pntd.0003706 April 9, 2015

Ayode, D., McBride, C. M., de Heer, H. D., Watanabe, E., et al. (2013). A Qualitative Study Exploring Barriers Related to Use of Footwear in Rural Highland Ethiopia: Implications for Neglected Tropical Disease Control. Plos Neglected Tropical Diseases, 7(4), 1-8

Helman, C. (2007). Culture, Health and Illness. Fifth Edition. Taylor & Francis Group (פרקים נבחרים)

Furin, J. (2011). The Role of Traditional Healers on Community-Based HIV Care in Rural Lesotho. Journal of Community Health 36: 849-856

Horton, R., Das, P. (2010) Tuberculosis –time to accelerate progress. The Lancet 375: 1755-1756

Quinn, T.C., Serwadda, D. (2011). The future of HIV/AIDS in Africa: a shared responsibility. The Lancet 377: 1133-113

The African Health Monitor (2010), Special Issue, Geneva: WHO <http://ahm.afro.who.int/special-issue14/ahm-special-issue-14.pdf>

Teklehaimanot, A., McCord, G.C., Sachs, J.D. (2007). Scaling up malaria control in Africa: an economic and epidemiological assessment. Am J Trop Med Hygiene.77:138-44

מאמרים נוספים יתווספו בהתאם לבחירת הנושאים לעבודה הקבוצתית